

OCAK 2026 DÖNEMİNDE ŞANLIURFA MERKEZ VE İLÇELERİNDE ROJAVA PROTESTOLARINA YÖNELİK KOLLUK MÜDAHALELERİ KAPSAMINDA YAŞANAN HAK İHLALLERİNE İLİŞKİN RAPOR

OCAK 2026

ÖZGÜRLÜK İÇİN HUKUKÇULAR DERNEĞİ URFA ŞUBESİ

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	2
2. AMAÇ VE YÖNTEM.....	5
3. OLAYLARIN AKTARIMI.....	6
4. İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELEYE MARUZ KALAN MAĞDURLARIN AKTARIMLARI	11
5. AVUKAT GÖRÜŞMELERİ, GÖZLEMLER VE TESPİTLER.....	15
6. YAŞANAN HAK İHLALLERİ	17
7. TESPİT VE ÖNERİLER.....	28

1. GİRİŞ

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde; Rojava olarak adlandırılan Suriye'nin kuzey bölgelerinde yaşanan gelişmeler ile Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi amacıyla çeşitli yürüyüş ve basın açıklamaları gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eylemlere yönelik kolluk kuvvetleri tarafından müdahalelerde bulunulduğu, bu müdahaleler sırasında orantısız güç kullanıldığı, çok sayıda kişinin gözaltına alındığı ve işkence ile kötü muamele iddialarının tarafımıza yansıdığı tespit edilmiştir.

08.01.2026 tarihinde Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi amacıyla düzenlenen eyleme kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiştir. DEM Parti Suruç İlçe Binası önünde toplanan ve yürüyüş yapmak isteyen kitleye izin verilmediği, sokakların kalkanlarla kapatıldığı, müdahale sırasında çok sayıda kişinin darp edildiği aktarılmıştır.

10.01.2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestolara katıldığı gerekçesiyle Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Derneği (KATDER) Eş Başkanı bir kişi gözaltına alınmış, 11.01.2026 tarihinde sevk edildiği Sulh Ceza Hâkimliği tarafından tutuklanmıştır. Aynı süreçte bir kişi hakkında daha gözaltı kararı çıkarıldığı bildirilmiştir.

19.01.2026 tarihinde Şanlıurfa il merkezinde Demokratik Kurumlar Platformu tarafından basın açıklaması gerçekleştirilmiştir. Basın açıklamasının ardından yürüyüş yapmak isteyen gruba kolluk kuvvetleri tarafından izin verilmemiş, yürüyüşün "yasal olmadığı" yönünde uyarılar yapılmıştır. Uyarılara rağmen yürüyüşte ısrar edilmesi üzerine kolluk kuvvetleri müdahalede bulunmuştur. Müdahale sırasında İnsan Hakları Derneği (İHD) Şanlıurfa Şubesi yöneticisi Avukat Celal Doğan'ın da aralarında bulunduğu iki kişi gözaltına alınmış, her iki kişinin de gözaltı sırasında darp edildikleri, tekme ve yumrukla şiddete maruz kaldıkları tarafımıza aktarılmıştır. Bu hususlar tutanak altına alınmıştır.

21.01.2026 tarihinde Viranşehir ilçesinde düzenlenen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiş, yürüyüşün ardından alandan ayrılan kitleye gaz bombalarıyla müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında 8 kişi gözaltına alınmıştır. Aynı protesto kapsamında, aralarında üç çocuğun da bulunduğu toplam 9 kişinin gözaltına alındığı; bu kişilerden 5'inin tutuklandığı, çocuklar hakkında ise adli kontrol tedbiri uygulandığı bildirilmiştir.

Bu protestoya ilişkin gözaltına alınan bir kadının, iki buçuk aylık emzirilen bebeğinin bulunmasına rağmen, gözaltı sürecinde anne ile bebeğin uzun süre bir arada tutulmadığı aktarılmıştır. Anne önce Viranşehir Emniyet Müdürlüğü'ne, ardından Şanlıurfa Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'ne götürülmüş; bebeğin yalnızca düzensiz ve kısa aralıklarla emzirilebildiği bildirilmiştir. Biberon ve mama kabul etmeyen bebeğin, 22.01.2026 tarihinden itibaren düzenli anne sütüne erişemediği, son olarak 22.01.2026 akşam saatlerinde emzirilebildiği ve sonrasında uzun süre aç kaldığı tarafımıza aktarılmıştır. Anne, 23.01.2026 tarihinde sevk edildiği Sulh Ceza Hâkimliği tarafından ev hapsi şeklinde adli kontrol tedbiriyle serbest bırakılmıştır.

22.01.2026 tarihinde Suruç ilçesinde düzenlenen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi ve tazyikli su kullanılarak müdahale edilmiştir. Müdahale sonucunda biri çocuk olmak üzere 7 kişi gözaltına alınmıştır. Müdahale sırasında bir kişinin yüzüne isabet eden plastik mermi nedeniyle yaralandığı, protestoyu takip eden bir gazetecinin de yaralandığı bildirilmiştir. Gözaltına alınan ve biri çocuk olan toplam 7 kişi, sevk edildikleri Sulh Ceza Hâkimlikleri tarafından tutuklanmıştır.

Suruç ilçesinde gerçekleştirilen bu müdahale kapsamında gözaltına alınan kişilerin, Emniyet Müdürlüğü'nde tutuldukları süre boyunca yemek ve su verilmediğini, işkence ve diğer kötü muamele uygulamalarına maruz kaldıklarını beyan ettikleri tarafımıza aktarılmıştır.

22.01.2026 tarihinde Avukat Ahmet Taş, Av. Ayşe Şehriban Demirel ve Av. Dicle Aksu tarafından gözaltına alınan kişilerle görüşme yapılmış; işkence ve kötü muamele iddiaları tutanak altına alınmıştır. Gözaltına alınan kişilerin saat 15.00'ten itibaren su ve yemek verilmediğini aktardıkları, avukatlar tarafından yapılan taleplerin Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından reddedildiği bildirilmiştir.

Yine 22.01.2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen yürüyüşe herhangi bir uyarı yapılmaksızın kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edildiği, kullanılan plastik merminin bir kişinin gözüne isabet etmesi sonucu ağır yaralanma meydana geldiği, yaralanan kişinin hastanede tedavisinin sürdüğü ve gözünü kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu tarafımıza aktarılmıştır.

22.01.2026 tarihinde Şanlıurfa Valiliği tarafından il sınırları içerisinde her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve protesto eylemi 23–25 Ocak 2026 tarihleri arasında yasaklanmış; 26.01.2026 tarihinde yapılan ikinci bir açıklama ile bu yasak 27–31 Ocak 2026 tarihleri arasında il merkezi ve tüm ilçeleri kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

23.01.2026 tarihinde Suruç ilçesinde gözaltına alınan 7 kişi, hastane sevkleri sırasında ters kelepçe ile götürüldüklerini aktarmıştır. Muhsin Aydoğdu, başının merdiven demirliğine vurulduğunu ve kollarının “Filistin askısı” şeklinde zorlandığını beyan etmiştir. Beritan Aksu da benzer işkence iddialarında bulunmuş, yol boyunca hakaretlere maruz kaldıklarını aktarmıştır. Bu işkence iddiaları tutanak altına alınmıştır.

Yapılan görüşmeler ve başvurular neticesinde; Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde Ocak 2026 boyunca gerçekleştirilen protestolara yönelik en az 4 ayrı kolluk müdahalesi gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu süreçte en az 20 kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınanlardan aralarında 1 çocuğun da bulunduğu en az 13 kişi tutuklanmış, 1 kadın hakkında ev hapsi şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmış, en az 3 çocuk hakkında adli kontrol kararı verilmiştir.

Gözaltına alınan kişilerden en az 10'unun yakalama ve gözaltı süreçlerinde işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığını beyan ettiği; bu beyanlarda darp, boğaz sıkma, ters kelepçe, uzun süre kelepçeli bekletme, tehdit ve sağlık hizmetine erişimin engellenmesi gibi uygulamaların yer aldığı tespit edilmiştir. Gözaltı süreçlerinden çocukların ve emzirilen bebeği bulunan bir kadının doğrudan etkilendiği; protestolar sırasında bir gazetecinin yaralandığı ve basın faaliyetlerinin engellendiği belirlenmiştir.

Yapılan başvurular, mağdur ve tanık beyanları, avukat görüşmeleri, tutanaklar ve saha gözlemleri birlikte değerlendirildiğinde; Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde Ocak 2026 boyunca gerçekleştirilen kolluk müdahaleleri ve gözaltı uygulamalarının, işkence ve kötü muamele yasağının ihlali, keyfi gözaltı ve tutuklamalar, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının engellenmesi, ifade özgürlüğünün kısıtlanması, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali, sağlık hakkı ve savunma hakkına erişimin engellenmesi başta olmak üzere, Anayasa ve tarafı olunan uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmış birçok temel hak ve özgürlüğün ihlaline yol açtığı tespit edilmiştir. Özellikle orantısız güç kullanımı, gözaltı süreçlerinde işkence ve kötü muamele iddiaları, çocukların ve emzirilen bebeği bulunan bir kadının gözaltı koşullarından olumsuz etkilenmesi, sağlık hizmetlerine zamanında erişimin sağlanmaması ve avukatların görevlerini yerine getirmelerinin fiilen engellenmesi, söz konusu ihlallerin sistematik ve ağır nitelikte olduğunu göstermektedir.

ÖZGÜRLÜK İÇİN HUKUKÇULAR DERNEĞİ URFA ŞUBE

İnsan hak ve onurunu, özgürlüğü ve hukuku koruma görevi kapsamında ÖHD Urfa Şubesi, yaşanan işkence ve kötü muamele iddialarının görünür kılınması ve belgelenmesi amacıyla bu raporu düzenlemiştir.

2. AMAÇ VE YÖNTEM

Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Tüzüğü'nün 2. maddesi uyarınca derneğin temel amaçlarından biri; ulusal veya uluslararası hangi otorite tarafından gerçekleştirilirse gerçekleştirilsin, başta yaşam hakkı olmak üzere, kişinin dil, din, ırk, renk, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, medeni durum, siyasi ve felsefi görüş, etnik köken, engellilik gibi herhangi bir ayırım gözetilmeksizin sosyal, ekonomik ve siyasi haklarına yönelik her türlü haksız ya da meşru olmayan müdahaleye karşı koymak ve bu yönde toplumsal bir bilinç oluşturmaktır. Yine aynı madde uyarınca derneğin amaçları arasında; bireylerin ve birey gruplarının ulusal veya uluslararası otoriteler tarafından maruz bırakıldıkları hukuki sorunlar ve hak ihlallerine ilişkin araştırmalar yapmak, bu ihlallerin ortadan kaldırılması için ulusal ve uluslararası tüm meşru hak arama yollarını etkin biçimde kullanmak yer almaktadır.

ÖHD Urfa Şubesi, bu amaç ve ilkeler doğrultusunda; insan hak ve özgürlüklerine yönelik ihlallerin tespit edilmesi, ihlallere ilişkin etkili ve bağımsız soruşturma süreçlerinin yürütülmesinin sağlanması, yetki ve sorumluluğu bulunan kamu kurum ve görevlilerinin bu ihlallerin sonlandırılması yönünde harekete geçirilmesi ve kamuoyu farkındalığının artırılması amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu rapor, kolluk kuvvetlerinin toplantı ve gösteri yürüyüşlerine yönelik müdahaleleri ile yakalama ve gözaltı süreçlerinde gerçekleştiği iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sürecin kamuoyuna aktarılması ve kayıt altına alınması amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda, Ocak 2026 ayı boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde; Rojava'da yaşanan gelişmeler ve Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi amacıyla gerçekleştirilen toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşlere yönelik kolluk müdahaleleri izlenmiş; bu müdahaleler sırasında ve sonrasında meydana gelen hak ihlalleri hakkında gözlem ve tespitlerde bulunulmuştur. Raporda ele alınan ihlaller; işkence ve kötü muamele yasağının ihlali, keyfi gözaltı ve tutuklamalar, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının engellenmesi, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali, sağlık ve savunma hakkına erişimin engellenmesi ve diğer hak ihlalleri bakımından değerlendirilmiştir.

Raporun hazırlanması sürecinde, müdahalelere maruz kalan mağdurlar, gözaltına alınan kişiler, süreci takip eden avukatlar ve hak savunucuları ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiş; yakalama, gözaltı ve hastane sevk süreçlerine ilişkin beyanlar alınmıştır. İşkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin beyanlar yazılı tutanaklar haline getirilmiş; darp, ters kelepçe, tehdit, uzun süre kelepçeli bekletme, aç ve susuz bırakma, hakaret, sağlık hizmetine erişimin engellenmesi ve avukata erişimin kısıtlanması gibi uygulamalar rapor kapsamına dahil edilmiştir. Raporda yer alan tespitler, doğrudan mağdur beyanları ve avukat görüşmeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu rapor, ÖHD Urfa Şubesi tarafından yürütülen gözlem ve tespit çalışmasının bir ürünü olup; raporda yer alan değerlendirmeler, görüşme yapılan kişilerin beyanları ve elde edilen bilgilerle sınırlıdır. Raporda aktarılan iddialar, yetkili merciler tarafından yapılacak etkili, tarafsız ve bağımsız soruşturmalar sonucunda açıklığa kavuşturulması gereken hususlar olarak değerlendirilmiştir. ÖHD Urfa Şubesi tarafından hazırlanan bu rapor; Ocak 2026 ayı boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde meydana gelen hak ihlallerinin görünür kılınması, işkence ve kötü muamele yasağının mutlak niteliğine dikkat çekilmesi, toplantı ve gösteri yürüyüşü ile ifade özgürlüğünün korunması ve benzer ihlallerin tekrarının önlenmesi amacıyla kamuoyu ile paylaşılmak üzere hazırlanmıştır.

3. OLAYLARIN AKTARIMI

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde, Halep'te Kürt mahallelerine ve Rojava'ya yönelik saldırıların protesto edilmesi amacıyla çeşitli toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşler gerçekleştirilmiştir. Bu eylemler, ağırlıklı olarak barışçıl nitelikte olup, siyasal eleştiri ve dayanışma içeren açıklamalar, sloganlar ve yürüyüş taleplerinden oluşmuştur. Ancak söz konusu eylemlerin tamamına yakınında kolluk kuvvetleri tarafından önleyici, engelleyici ve sert müdahalelerde bulunduğu; yürüyüşlerin fiilen engellendiği, yoğun güç kullanıldığı ve yaygın gözaltı uygulamalarına başvurulduğu tespit edilmiştir.

8 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde, DEM Parti ilçe binası önünde toplanan kitle Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıları protesto etmek amacıyla yürüyüş yapmak istemiştir. Kolluk kuvvetleri, yürüyüşe izin vermemiş; sokaklar polis kalkanlarıyla kapatılarak kitlenin ilerlemesi engellenmiştir. Herhangi bir şiddet eylemi ya da açık ve yakın bir tehlike ortaya konulmaksızın yürüyüşün tamamen engellendiği, müdahale sırasında çok sayıda kişinin darp edildiği ve gözaltıların gerçekleştiği aktarılmıştır. Müdahalenin, kitlenin barışçıl niteliğiyle bağdaşmayan sertlikte olduğu aktarılmıştır.

10 Ocak 2026 tarihinde yine Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestolara katıldığı gerekçesiyle Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Derneği (KATDER) Eş Başkanı olan bir kişi gözaltına alınmıştır. Söz konusu kişi, 11 Ocak 2026 tarihinde sevk edildiği sulh ceza hâkimliği tarafından tutuklanmıştır. Aynı süreçte bir kişi hakkında daha gözaltı kararı çıkarıldığı belirtilmiştir.

19 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa il merkezinde Demokratik Kurumlar Platformu tarafından bir basın açıklaması gerçekleştirilmiştir. Basın açıklamasının ardından yürüyüş yapmak isteyen gruba kolluk kuvvetleri tarafından izin verilmemiş; yürüyüşün "yasal olmadığı" yönünde soyut uyarılar yapılmıştır. Uyarılara rağmen yürüyüşte ısrar edilmesi üzerine kolluk kuvvetleri müdahalede bulunmuş; müdahale sırasında İnsan Hakları Derneği (İHD) Şanlıurfa Şubesi yöneticisi Avukat Celal Doğan'ın da aralarında bulunduğu iki kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltı sırasında her iki kişinin de darp edildiği, Av. Celal Doğan'ın aldığı darbeler sonucu ağzının kanadığı bildirilmiştir. Bu darplar tutanak altına alınmıştır.

20 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen bir diğer protesto sırasında Birinci başvurusunun da gözaltına alındığı, herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen darp edildiği aktarılmıştır. Başvurucu, yere bastırıldığını, tekme ve yumruklara maruz kaldığını beyan etmiştir. Bu olay, aynı başvurusunun ilerleyen tarihlerde tekrar gözaltına alınmasıyla birlikte, şiddetin süreklilik gösterdiğine dair önemli bir örnek oluşturmaktadır.

21 Ocak 2026 tarihinde Viranşehir ilçesinde düzenlenen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiştir. Müdahalenin, yürüyüş sona erdikten ve kitle alandan ayrılmaya başladıktan sonra gerçekleştirildiği; gaz bombaları kullanılarak dağıtma yoluna gidildiği bildirilmiştir. Bu müdahale sırasında en az 8 kişi gözaltına alınmış; aynı protesto kapsamında toplamda 9 kişinin (aralarında 3 çocuk bulunmaktadır) gözaltına alındığı aktarılmıştır. Gözaltına alınan kişilerden 5'inin tutuklandığı, çocukların ise adli kontrol tedbiri uygulanarak serbest bırakıldığı bildirilmiştir. Aynı protesto kapsamında, iki buçuk aylık emzirilen bebeği bulunan bir kadının gözaltına alındığı; gözaltı süresince anne ile bebeğin uzun süre bir arada tutulmadığı, bebeğin düzensiz ve kısa aralıklarla emzirilebildiği aktarılmıştır. Bebeğin biberon ve mama kabul etmediği, bu nedenle uzun süre anne sütüne erişemediği ve sağlığının tehlikeye girdiği bildirilmiştir. Anne, 23 Ocak 2026 tarihinde ev hapsi şeklinde adli kontrol tedbiriyile serbest bırakılmıştır.

22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi ve tazyikli su kullanılarak müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında biri çocuk olmak üzere 7 kişi gözaltına alınmıştır. Müdahale esnasında bir kişinin yüzüne isabet eden plastik mermi nedeniyle ağır yaralandığı, gözünü kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bildirilmiştir. Aynı müdahalede protestoyu takip eden bir gazetecinin de yaralandığı aktarılmıştır. Gözaltına alınan 7 kişinin tamamı, sevk edildikleri sulh ceza hâkimlikleri tarafından tutuklanmıştır. Gözaltına alınan kişiler, emniyette kendilerine su ve yemek verilmediğini, darp ve kötü muameleye maruz kaldıklarını aktarmıştır.

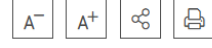
Şekil 1/ Gözünü Kaybetme Tehlikesi Yaşayan Yurttaşın Saldırıdan Sonraki Görüntüsü

22 Ocak 2026 tarihinde avukatlar Ahmet Taş, Ayşe Şehriban Demirel ve Dicle Aksu tarafından gözaltındaki kişilerle görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sırasında, gözaltına alınanların tamamının darp edildiği ve vücutlarında darp izleri bulunduğu avukatlarca gözlemlenmiş ve tutanak altına alınmıştır. Gözaltındaki kişiler, saat 15.00'ten itibaren su ve yemek verilmediğini beyan etmiş; avukatların bu yöndeki taleplerinin kolluk tarafından reddedildiği aktarılmıştır.

23 Ocak 2026 tarihinde gözaltına alınan kişilerin hastane sevklerinde ters kelepçe uygulandığı, sevk sırasında da kötü muamelenin devam ettiği aktarılmıştır. Birinci Başvurucunun, başının araç içerisindeki metal demirlere vurulduğunu ve "Filistin askısı" benzeri pozisyonlara zorlandığını; Dördüncü Başvurucu ise benzer şekilde ters kelepçe, darp ve hakaretlere maruz kaldığını beyan etmiştir. Bu işkence ve kötü muamele iddiaları da tutanak altına alınmıştır.

22 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa Valiliği tarafından il sınırları içerisinde her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve protesto eylemi 23-25 Ocak 2026 tarihleri arasında yasaklanmıştır. 26 Ocak 2026 tarihinde yapılan ikinci bir açıklama ile bu yasak 27-31 Ocak 2026 tarihlerini kapsayacak şekilde il merkezi ve tüm ilçelere yayılmıştır.

22.01.2026 Tarihli Yasaklama Kararı

22.01.2026

İlimiz sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin ve kamu esenliğinin sağlanması amacıyla Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikler, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzelkişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü, oturma eylemi, basın açıklaması, protesto eylemi vb. türdeki her türlü eylem, etkinlik ve faaliyetler ile ilçelerimizden veya çevre illerden bireysel veya toplu olarak veya ilimiz güzergâhını kullanarak her türlü kanuna aykırı eylem etkinliğe katılmasının önlenmesi amacıyla, kanuna aykırı eylem/etkinliklere katılması muhtemel şahıs/shahısların, grup/grupların ve araçların ilimiz sınırlarına giriş-çıkışları 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. ve 19. maddelerine istinaden 23/01/2026 Saat:08.00'den 25/01/2026 Saat:23.59'a kadar 3 (Gün) süreyle il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

26.01.2026 Tarihli Yasaklama Kararı

26.01.2026

İlimiz sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin ve kamu esenliğinin sağlanması amacıyla Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikler, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzelkişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü, oturma eylemi, basın açıklaması, protesto eylemi vb. türdeki her türlü eylem, etkinlik ve faaliyetler ile ilçelerimizden veya çevre illerden bireysel veya toplu olarak veya ilimiz güzergâhını kullanarak her türlü kanuna aykırı eylem etkinliğe katılmasının önlenmesi amacıyla, kanuna aykırı eylem/etkinliklere katılması muhtemel şahıs/shahısların, grup/grupların ve araçların ilimiz sınırlarına giriş-çıkışları 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. ve 19. maddelerine istinaden 27.01.2026 Salı günü saat 00.01'den 31.01.2026 Cumartesi günü saat 23.59'a kadar 5 (beş) gün süre ile il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Halep ve Rojava'ya yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında gerçekleştirilen toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşlere yönelik olarak en az 4 ayrı kolluk müdahalesi gerçekleşmiştir. Bu süreçte en az 20 kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınanlardan aralarında 1 çocuğun da bulunduğu en az 13 kişi tutuklanmış, 1 kadın hakkında ev hapsi şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmış ve en az 3 çocuk hakkında adli kontrol kararı verilmiştir. Gözaltı ve tutuklamalara gerekçe olarak ağırlıklı biçimde örgüt üyeliği ve örgüt propagandası suçlamalarının yöneltildiği; bu suçlamaların büyük ölçüde barışçıl protesto faaliyetlerine dayandırıldığı tespit edilmiştir.

Bu aktarım, protestolara yönelik kolluk müdahalelerinin münferit olaylar olmadığını; yürüyüşlerin sistematik biçimde engellendiğini, yoğun ve ölçsüz güç kullanıldığını, gözaltı ve tutuklamaların yaygınlaştırıldığını ve temel hak ve özgürlüklerin kullanımının çok boyutlu biçimde baskılandığını ortaya koymaktadır.

ÖZGÜRLÜK İÇİN HUKUKÇULAR DERNEĞİ URFA ŞUBE

Şekil 3/8 Ocak 2026 Tarihli Suruç'ta düzenlenen eylem sırasında polis ekipleri, kalabalığa kalkanlarla müdahale ederken eylemcilerle polis arasında kısa süreli arbedeyi gösterir fotoğraf. Linkte 0.50/01.40 arasında müdahaleden bir görüntü.¹

Şekil 4/ 19 Ocak 2025 Tarihli Yürüyüşte Polisin Yurttaşları Alana Sıkıstırdığı ve Yürütmediğini Gösterir Fotoğraf

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=FAdmRjyQlaU&t=62s>

Şekil 5/19 Ocak 2025 Tarihli Yürüyüşte Polisin Yurttaşları Alana Sıkıştırdığı ve Yürütmediğini Gösterir Fotoğraf

4. İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELEYE MARUZ KALAN MAĞDURLARIN AKTARIMLARI

1. Birinci Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, 19 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa ilinde gerçekleştirilen protesto sırasında da kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındığını, bu gözaltı sırasında da herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen darp edildiğini beyan etmiştir. Başvurucu, kolluk görevlilerinin kendisini sert biçimde iterek yere doğru bastırıldığını, tekme ve yumruklarla darp ettiğini aktarmıştır. Bu müdahalenin ani ve gerekçesiz olduğunu, kendisine herhangi bir uyarı yapılmadığını ifade etmiştir.

Başvurucu, 22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleşen protestolar sonrasında, herhangi bir eylem içerisinde bulunmadığı bir sırada sokakta yürürken kolluk görevlileri tarafından durdurulduğunu beyan etmiştir. Başvurucu, durdurulma sırasında kendisine herhangi bir gerekçe açıklanmadığını, kimlik kontrolü bahanesiyle çevresinin sarıldığını ve direnç göstermemesine rağmen ani biçimde fiziksel şiddete maruz kaldığını aktarmıştır. Başvurucu, ilk temas anında birden fazla kolluk görevlisinin boynunu sıktığını, nefesinin kesildiğini, gözlerinin karardığını ve bilincini kaybedecek hale geldiğini ifade etmiştir. Boğazının sıkıldığı sırada yere yatırıldığını, yere yatırıldıktan sonra da tekme ve yumruklarla vücudunun çeşitli bölgelerine darp uygulandığını belirtmiştir.

Başvurucu, darp sırasında ve sonrasında kolluk görevlilerinin kendisine yönelik sürekli hakaret ve tehdit içeren sözler sarf ettiğini, “buradan sağ çıkamazsın”, “seni burada öldürürüz” şeklindeki ifadelerle korkutulduğunu beyan etmiştir. Bu sözlerin, yaşadığı fiziksel şiddetle birlikte yoğun bir psikolojik baskı yarattığını, kendisini çaresiz ve yaşamından endişe eder hale getirdiğini aktarmıştır. Başvurucu, şiddetin yalnızca etkisiz hale getirme amacı taşımadığını, cezalandırıcı ve yıldırıcı bir nitelik taşıdığını düşündüğünü belirtmiştir.

Başvurucu, yakalama sonrasında ellerinin arkadan plastik kelepçe ile bağlandığını, kelepçelerin aşırı sıkı olduğunu ve uzun süre çözülmediğini, bu nedenle bileklerinde morarma, kesik, uyuşma ve his kaybı meydana geldiğini aktarmıştır. Kolluk aracına bindirilirken iteklendiğini, sürüklendiğini ve araç içerisinde de hakaretlerin devam ettiğini ifade etmiştir.

Başvurucu, Suruç İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğünü, burada nezarethanede insan onuruyla bağdaşmayan koşullarda tutulduğunu, özellikle tuvalet ihtiyacının uzun süre engellendiğini ve saatlerce tuvalet önünde bekletildiğini belirtmiştir. Bu durumun kendisi açısından aşağılayıcı ve küçük düşürücü olduğunu, kolluk görevlilerinin bu süreçte de tehdit ve hakaretlerine devam ettiğini aktarmıştır.

Başvurucu, daha sonra Suruç Devlet Hastanesi’ne götürüldüğünü, vücudunda açık darp izleri, ağrı ve şişlikler bulunmasına rağmen etkili bir sağlık muayenesi yapılmadığını beyan etmiştir. Muayenenin yüzeysel gerçekleştirildiğini, darp izlerinin rapora geçirilmediğini ve sağlık personelinin kolluk görevlilerinin gözetimi altında hareket ettiğini düşündüğünü ifade etmiştir. Başvurucuya göre bu durum, maruz kaldığı işkence ve kötü muamelenin belgelenmesini engellemeye yönelikti.

Başvurucu, 23 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa’ya sevk edilirken ters kelepçe uygulandığını, sevk sırasında da kötü muamelenin devam ettiğini, başının araç içerisinde metal demirlere vurulduğunu ve fiziki baskının sürdüğünü aktarmıştır. Yol boyunca hakaretlere maruz kaldığını, sevk sürecinin de cezalandırıcı bir biçimde yürütüldüğünü beyan etmiştir. Başvurucu,

yakalama anından sevk aşamasına kadar geçen tüm sürecin zincirleme şekilde işkence ve eziyet niteliğinde olduğunu ifade etmiştir.

Başvurucu, 19 Ocak 2026 tarihli gözaltı sırasında maruz kaldığı şiddetin, 22 Ocak 2026 tarihinde yaşadıklarıyla benzerlik gösterdiğini; bu durumun kendisinde, kolluk görevlilerinin şahsını özellikle hedef aldığı yönünde bir kanaat oluşturduğunu beyan etmiştir. Başvurucu, iki ayrı tarihte, benzer koşullarda ve direnç göstermemesine rağmen darp edilmesinin, uygulamanın tesadüfi değil tekrarlayan ve sistematik olduğunu düşündüğünü ifade etmiştir.

2. İkinci Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, 22 Ocak 2026 tarihinde Viranşehir/Suruç hattında gerçekleştirilen protestolar kapsamında gözaltına alındığını, yakalama sırasında doğrudan zırhlı araca alındığını ve bu sırada korktuğunu, ne olduğunu anlayamadığını beyan etmiştir. Başvurucu, araç içerisinde ve gözaltı sürecinin devamında darp edildiğini, kendisine fiziksel şiddet uygulandığını aktarmıştır.

Avukat görüşmesi sırasında yapılan gözlemlerde; başvurucunun başının sağ tarafında, alın ve şakak bölgesini kapsayan bandaj bulunduğu, bunun ciddi bir kafa darbesi sonucu uygulanmış olabileceği değerlendirilmiştir. Her iki göz çevresinde belirgin morluklar ve şişlikler olduğu, özellikle göz altlarında koyu renk değişimleri bulunduğu, sol gözde yoğun kanlanma görüldüğü kayda geçirilmiştir. Yüz genelinde şişlik ve ödem bulunduğu, başvurucunun halsiz, bitkin ve ağrı içinde olduğu gözlemlenmiştir.

Avukat tarafından yapılan değerlendirmede, basit bir düşme halinde beklenen diz, dirsek veya el bölgelerinde sıyrıkların bulunmadığı, yaralanmaların doğrudan ve hedefli darbeye işaret ettiği belirtilmiştir. Kolluk görevlilerinin yaralanmaları “düşme” olarak açıklamaya çalıştığı; ancak bu açıklamanın mevcut bulgularla çeliştiği aktarılmıştır. Başvurucu için kafa travması şüphesi bulunmasına rağmen ayrıntılı adli rapor düzenlenmesi talebinin karşılanmadığı, bu durumun çocuğun sağlık hakkı ile işkence iddialarının etkin soruşturulması yükümlülüğünü ihlal ettiği değerlendirilmiştir.

3. Üçüncü Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, yakalama anından itibaren kolluk görevlileri tarafından darp edildiğini, vücudunun çeşitli bölgelerinde ağrı, hassasiyet ve yaralar oluştuğunu beyan etmiştir. Suruç Devlet Hastanesi'ne götürülmesine rağmen bu yaraların kayda geçirilmediğini, etkili bir muayene yapılmadığını ifade etmiştir.

Başvurucu, Şanlıurfa'ya sevk edilirken ters kelepçe uygulandığını, bu uygulamanın kendisine ciddi fiziksel acı verdiğini ve onur kırıcı nitelik taşıdığını aktarmıştır. Başvurucu, sevk sırasında da kötü muameleye maruz kaldığını ve bu uygulamaların güvenlik gerekçesiyle açıklanamayacak ölçüde olduğunu belirtmiştir.

4. Dördüncü Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, gözaltının ilk anından itibaren darp edildiğini, vücudunda yaralar oluştuğunu; buna rağmen Suruç Devlet Hastanesi'nde bu yaraların rapora geçirilmediğini beyan etmiştir. Sağlık kontrolünün yüzeysel yapıldığını ve gerekli tıbbi ilginin gösterilmediğini ifade etmiştir.

Başvurucu, Şanlıurfa'ya sevk sırasında ters kelepçe uygulandığını, yol boyunca hakaretlere maruz kaldığını ve kötü muamelenin sevk sürecinde de devam ettiğini aktarmıştır. Başvurucu, yaşadıklarının diğer gözaltına alınanlarla benzerlik gösterdiğini ve uygulamaların sistematik olduğunu düşündüğünü beyan etmiştir.

5. Beşinci Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, 21 Ocak 2026 tarihinde Viranşehir'de gerçekleştirilen protestolar sonrası gözaltına alındığını, iki buçuk aylık emziren bebeğinin bulunduğunu ve buna rağmen gözaltı sürecinde bebeğinden fiilen ayrıldığını beyan etmiştir. Başvurucu, bebeğin biberon ve mama kabul etmediğini, anne sütüne düzenli erişiminin engellendiğini ve bebeğin uzun süre aç kaldığını aktarmıştır.

Başvurucu, önce Viranşehir Emniyeti'ne, ardından Şanlıurfa TEM Şube Müdürlüğü'ne götürüldüğünü; bu süreçte bebeğini yalnızca kısa ve düzensiz aralıklarla emzirebildiğini ifade etmiştir. 22 Ocak 2026 akşamından sonra bebeğini emziremediğini, bebeğin sağlığının tehlikeye girdiğini ve bu durumun kendisi açısından ağır bir psikolojik yıkıma neden olduğunu belirtmiştir. Başvurucu, bu uygulamanın hem kendisi hem de bebeği açısından insan onuruyla bağdaşmayan muamele niteliğinde olduğunu beyan etmiştir.

6. Altıncı Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, kimlik kontrolü bahanesiyle durdurulduğunu, ardından bir kolluk görevlisinin doğrudan fiziki saldırısına maruz kaldığını ve darp edildiğini beyan etmiştir. Yakalama sonrası plastik kelepçe uygulandığını, kelepçenin uzun süre çözülmediğini ve bileklerinde acı ve uyuşma meydana geldiğini aktarmıştır.

Başvurucu, hastane ve emniyet süreçlerinin işkence iddialarını görünmez kılacak şekilde yürütüldüğünü, sağlık kontrolünün etkisiz olduğunu ve darp izlerinin rapora geçirilmediğini ifade etmiştir.

7. Yedinci Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, 22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protesto sırasında kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındığını, yakalama anından itibaren darp edildiğini beyan etmiştir. Başvurucu, herhangi bir direnç veya mukavemet göstermediğini özellikle vurgulamış; buna rağmen kolluk görevlilerinin sert ve saldırgan bir tutumla fiziksel şiddet uyguladığını aktarmıştır. İlk temas anında itildiğini, yumruk ve tekmelerle darp edildiğini, bu şiddetin kısa süreli değil, gözaltı sürecinin tamamına yayılan bir nitelik taşıdığını ifade etmiştir.

Başvurucu, gözaltına alındıktan sonra karakola götürülürken ve karakol içerisinde de darp ve kötü muamelenin devam ettiğini belirtmiştir. Kolluk görevlilerinin sözlü hakaretlerde bulunduğunu, aşağılayıcı ifadeler kullandığını ve kendisini korkutmaya yönelik söylemlerinin sürdüğünü beyan etmiştir. Başvurucu, karakol sürecinde de fiziksel şiddetin tamamen kesilmediğini, itme, sarsma ve zorlayıcı müdahalelerin devam ettiğini aktarmıştır.

8. Sekizinci Başvurucunun Aktarımları

Başvurucu, 22 Ocak 2026 tarihinde gerçekleştirilen protestoya katıldığı gerekçesiyle kolluk görevlileri tarafından gözaltına alındığını, ilk andan itibaren darp edildiğini aktarmıştır. Başvurucu, yakalama sırasında herhangi bir direnç göstermemesine rağmen yere doğru itildiğini, sert müdahaleye maruz kaldığını ve darp edildiğini beyan etmiştir. Bu müdahalenin kendisinde yoğun korku ve çaresizlik duygusu yarattığını ifade etmiştir.

Başvurucu, gözaltına alındıktan sonra karakola götürülme sürecinde ve karakol içerisinde de kötü muamelenin devam ettiğini; itme, sürüklenme ve sert davranışların sürdüğünü aktarmıştır. Kolluk görevlilerinin kendisine yönelik hakaret ve tehdit içeren sözler sarf ettiğini, bu nedenle ciddi psikolojik baskı altında tutulduğunu belirtmiştir. Başvurucu, yaşadıklarının diğer gözaltına alınanların anlatımlarıyla örtüştüğünü ve uygulamaların münferit değil genel ve sistematik bir nitelik taşıdığını düşündüğünü ifade etmiştir.

9. Başvurucu Av. Celal Doğan'ın Aktarımları

Başvurucu, 19 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa il merkezinde Demokratik Kurumlar Platformu tarafından yapılan basın açıklamasının ardından gerçekleştirilen yürüyüşe müdahale sırasında kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındığını beyan etmiştir. Başvurucu, avukat kimliğini belirtmesine ve herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen darp edildiğini aktarmıştır. Müdahale sırasında aldığı darbeler sonucunda ağzının kanadığını, yüz bölgesinde ağrı ve hassasiyet oluştuğunu ifade etmiştir.

Başvurucu, darp sırasında kolluk görevlilerinin orantısız güç kullandığını, müdahalenin tamamen cezalandırıcı nitelik taşıdığını belirtmiştir. Başvurucu, yaşananların yalnızca bir gözaltı işlemi olmadığını, avukat kimliğine rağmen fiziksel şiddet uygulanmasının savunma hakkını ve kişi dokunulmazlığını ihlal ettiğini düşündüğünü beyan etmiştir. Başvurucu, maruz kaldığı darp nedeniyle hem fiziksel acı yaşadığını hem de mesleki kimliğinin hedef alındığını hissettiğini aktarmıştır.

5. AVUKAT GÖRÜŞMELERİ, GÖZLEMLER VE TESPİTLER

23 Ocak 2026 tarihinde, Suruç ilçesinde 22 Ocak 2026 günü gerçekleştirilen protestolara yönelik kolluk müdahalesi kapsamında gözaltında bulunan başvurucular ile avukatlar Ahmet Taş, Ayşe Şehriban Demirel ve Dicle Aksu tarafından ayrı ayrı ve yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Avukatlar, görüşmeler sırasında başvurucuların tamamının, yakalama anından itibaren kolluk görevlileri tarafından fiziksel şiddete maruz kaldıklarını, bu şiddetin yalnızca ilk müdahale ile sınırlı kalmadığını; gözaltına alma, karakola götürülme, nezarethane ve sevk süreçlerinin tamamına yayıldığını beyan ettiklerini kayda geçirmiştir. Başvurucuların anlatımlarının içerik ve kronoloji bakımından birbiriyle uyumlu olduğu, darp ve kötü muamelenin münferit değil, ortak ve tekrar eden bir uygulama şeklinde aktarıldığı gözlemlenmiştir.

Avukatlar tarafından yapılan fiziki gözlemlerde, görüşme gerçekleştirilen başvurucuların tamamında gözle görülür darp izleri bulunduğu tespit edilmiştir. Bu izlerin, vücudun farklı bölgelerine dağılmış olduğu; özellikle yüz, baş, boyun, sırt, omuz, kol ve bilek bölgelerinde yoğunlaştığı kaydedilmiştir. Bazı başvurucuların yüzlerinde belirgin şişlikler, morluklar ve kızarıklıklar bulunduğu; göz çevrelerinde darbe izlerine işaret eden koyu renk değişimleri ve hassasiyet gözlemlendiği belirtilmiştir. Avukatlar, bu bulguların, başvurucuların tek bir noktaya değil, farklı zaman ve aşamalarda tekrar eden darbeler aldığını düşündüğünü değerlendirmiştir.

Avukat görüşmeleri sırasında, başvurucuların önemli bir bölümünün baş, boyun ve sırt bölgelerinde ağrı şikâyetlerini dile getirdiği; bazı başvurucuların başlarını dik tutmakta zorlandıkları, ani hareketlerden kaçındıkları ve oturup kalkarken belirgin biçimde acı çektiklerinin gözlemlendiği kaydedilmiştir. Bu durumun, darp sırasında yere yatırılma, sürüklenme, itme ve tekmeleme gibi müdahalelerle uyumlu olduğu değerlendirilmiştir. Avukatlar, başvurucuların fiziksel durumlarının, beyan ettikleri darp biçimleriyle örtüşüğünü belirtmiştir.

Görüşmeler sırasında, başvurucuların tamamına yakınının ellerinin arkadan plastik kelepçe ile bağlandığını ve bu kelepçelerin uzun süre çözülmediğini beyan ettiği kayda geçirilmiştir. Avukatlar, başvurucuların bileklerinde plastik kelepçeye bağlı belirgin izler, morluklar, kızarıklıklar ve şişlikler gözlemlenmiştir. Bazı başvurucular, kelepçelerin aşırı sıkı olması nedeniyle ellerinde uyuşma, karıncalanma ve his kaybı yaşadıklarını, bu şikâyetlerin görüşme sırasında da devam ettiğini aktarmıştır. Avukatlar, kelepçe izlerinin niteliği ve yaygınlığı itibarıyla, uygulamanın yalnızca güvenlik amacıyla sınırlı olmadığı; cezalandırıcı ve acı verici bir biçimde kullanıldığı kanaatine varmıştır.

Avukatlar, başvurucuların genel ruh hallerini de gözlemlenmiş; başvurucuların büyük bölümünün bitkin, yorgun ve tedirgin bir halde olduklarını, konuşurken zaman zaman duraksadıklarını, bazı başvurucuların yaşadıkları şiddeti anlatırken duygusal olarak zorlandıklarını kaydetmiştir. Başvurucuların, gözaltı sürecinde maruz kaldıkları hakaret ve tehditleri anlatırken korku ve endişe yaşadıkları; kolluk görevlilerinin sözlü baskısının da fiziksel şiddetle birlikte etkili olduğu yönünde ortak bir izlenim oluştuğu belirtilmiştir.

Avukat görüşmelerinde, başvurucuların tamamı, sağlık kuruluşlarına götürülmelerine rağmen etkili ve bağımsız bir tıbbi muayeneden geçirilmediklerini beyan etmiştir. Başvurucular, vücutlarında açık darp izleri bulunmasına rağmen bu izlerin sağlık raporlarına yansıtılmadığını, muayenelerin yüzeysel yapıldığını ve ayrıntılı adli rapor taleplerinin karşılıksız bırakıldığını aktarmıştır. Avukatlar, görüşme sırasında bizzat gözlemledikleri darp izlerinin resmi raporlarda

yer almamasının, işkence ve kötü muamele iddialarının belgelenmesini engelleyici bir etki doğurduğunu değerlendirmiştir.

Görüşmeler sırasında başvuruçular, gözaltı süresince temel ihtiyaçlarının karşılanmadığını, özellikle 22 Ocak 2026 günü saat 15.00'ten itibaren kendilerine su ve yemek verilmediğini aktarmıştır. Avukatlar, bu beyanların tüm başvuruçular tarafından tekrarlandığını ve tutarlı olduğunu kayda geçirmiştir. Avukatların, görüşmeler sırasında kolluk birimlerine başvuruçuların su ve yemek taleplerinin karşılanması yönündeki başvurularının ise reddedildiği belirtilmiştir.

Avukatlar tarafından yapılan genel değerlendirmede; başvuruçuların beyanları, fiziki durumları ve gözlemlenen darp izleri birlikte ele alındığında, gözaltı sürecinde yaşananların orantısız güç kullanımını aşan, sistematik ve süreklilik arz eden işkence ve kötü muamele iddialarına işaret ettiği sonucuna varılmıştır. Özellikle başvuruçuların tamamında benzer darp izlerinin bulunması, anlatımların birbiriyle örtüşmesi ve sağlık raporlarının yetersizliği, yaşananların münferit olaylar olmadığını göstermektedir.

Avukatlar, bu tespitlerin tamamını tutanak altına almış; başvuruçuların beyanlarını imza altına alarak kayıt altına almıştır. Yapılan gözlemler, mevcut durumda etkin, bağımsız ve tarafsız bir soruşturma yürütülmesini zorunlu kılmakta olup; aksi halde darp ve kötü muamele iddialarına ilişkin delillerin kaybolması ve cezasızlık riskinin artacağı değerlendirilmiştir.

6. YAŞANAN HAK İHLALLERİ

1. Maddi ve Manevi Bütünlük Hakkının İhlali

İşkence ve kötü muamele yasağı, hiçbir koşulda ve hiçbir gerekçeyle sınırlandırılmayan, mutlak bir yasaktır. Devletin bu kapsamda yalnızca işkence ve kötü muamelede bulunmama (negatif yükümlülük) değil; aynı zamanda bu tür fiilleri önleme, etkili biçimde soruşturma ve sorumluları cezalandırma (pozitif yükümlülük) yükümlülüğü bulunmaktadır. Kolluk görevlilerinin gözaltı ve yakalama süreçlerinde uyguladığı fiziksel ve psikolojik şiddet, orantısız güç kullanımı sınırlarını aştığı anda işkence veya kötü muamele yasağının ihlali niteliği kazanır.

19 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa il merkezinde yapılan basın açıklamasının ardından yürüyüş yapmak isteyen gruba kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında başvuru Av. Celal Doğan'ın, avukat kimliğini belirtmesine ve herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen darp edildiği, aldığı darbeler sonucu ağız bölgesinden kanama meydana geldiği aktarılmıştır Birinci Başvurucu ise Başvurucu, bu gözaltı sırasında herhangi bir mukavemet göstermemesine rağmen kolluk görevlileri tarafından darp edildiğini, yere bastırıldığını ve tekme ile yumruklara maruz kaldığını aktarmıştır. Kendisine herhangi bir uyarı yapılmadan doğrudan fiziksel şiddet uygulandığı belirtilmiştir.

21 Ocak 2026 tarihinde Viranşehir'de düzenlenen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiş; müdahale sırasında ve sonrasında çok sayıda kişi gözaltına alınmıştır. Başvurucular, yakalama ve gözaltı sürecinde darp edildiklerini, fiziki şiddete maruz kaldıklarını beyan etmiştir. Aynı gözaltı sürecinde emziren bir anne de gözaltına alınmış; anne ile bebeğin fiilen ayrılması ve bebeğin düzenli beslenememesi, anne üzerinde ağır bir psikolojik baskı oluşturmuştur. Emziren annenin gözaltı koşulları, dolaylı işkence niteliği taşımakta; kötü muamele yasağının yalnız fiziksel değil, psikolojik boyutunun da ihlal edildiğini göstermektedir.

22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi ve tazyikli su kullanılarak müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında çok sayıda kişi gözaltına alınmıştır. Başvurucuların tamamı, yakalama anından itibaren darp edildiklerini, yere yatırıldıklarını, tekme ve yumruklara maruz kaldıklarını ve bu şiddetin karakola götürülene kadar devam ettiğini aktarmıştır.

Aynı tarihte çocuk olan bir başvuru da gözaltına alındığı, baş ve yüz bölgesinde ciddi darp izleri oluştuğu, kafa travması şüphesi doğuran yaralanmalarına rağmen etkili bir sağlık incelemesi yapılmadığı tespit edilmiştir.

22 Ocak 2026 tarihli olaylar, işkence ve kötü muamele yasağının en ağır biçimde ihlal edildiği süreci oluşturmaktadır. Şiddetin yaygın, çok sayıda kişi bakımından ve benzer yöntemlerle uygulanması ihlalin sistematik niteliğini açıkça ortaya koymaktadır.

Başvurucular, gözaltı sürecinde darp ve kötü muamelenin yalnızca yakalama anıyla sınırlı kalmadığını; nezarethane koşullarında, hastane sevklerinde ve il dışı sevk sırasında da devam ettiğini aktarmıştır. Ters kelepçe, uzun süre plastik kelepçeyle bekletme, tehdit, hakaret, susuz ve aç bırakma gibi uygulamalar bu süreçte ortak biçimde dile getirilmiştir. 23 Ocak 2026 tarihli avukat görüşmelerinde, başvuru tamamında darp izleri gözlemlenmiş ve bu durum tutanak altına alınmıştır.

Şiddetin gözaltının tüm aşamalarına yayılması, fiillerin ani ve münferit olmadığını; bilinçli, süreklilik arz eden ve sistematik bir kötü muamele pratiği bulunduğunu göstermektedir.

22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından yapılan müdahale sırasında, protestoya katılan bir kişinin yüzüne plastik merminin isabet ettiği, bu isabet sonucunda kişinin gözünden ağır biçimde yaralandığı ve gözünü kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldığı bildirilmiştir. Yaralanan kişinin hastanede tedavisinin sürdüğü, görme yetisini kalıcı olarak kaybetme riskinin bulunduğu aktarılmıştır. Müdahalenin, herhangi bir uyarı yapılmaksızın ve yoğun güç kullanımıyla gerçekleştirildiği; plastik merminin doğrudan yüz bölgesine isabet edecek şekilde kullanıldığı belirtilmiştir. Bu olayda, kolluk kuvvetlerinin kullandığı gücün yaşamı ve beden bütünlüğünü doğrudan tehlikeye sokacak nitelikte olduğu açıktır. Plastik mermi gibi potansiyel olarak ölümcül veya kalıcı sakatlık riski taşıyan araçların, barışçıl protestolara müdahale sırasında ve özellikle baş ve yüz bölgesini hedef alacak şekilde kullanılması, maddi ve manevi bütünlük hakkının ağır ihlali niteliğindedir. Bu tür bir yaralanma, yalnızca geçici bir fiziksel zarar değil; kalıcı görme kaybı ihtimali nedeniyle kişinin tüm yaşamını etkileyecek geri döndürülemez sonuçlar doğurmaktadır.

Maddi bütünlük hakkının ihlali, bu olayda açık biçimde ortaya çıkarken; aynı zamanda manevi bütünlük hakkının da ihlal edildiği görülmektedir. Kişinin yaşadığı ağır yaralanma, uzun süreli tedavi süreci, görme kaybı korkusu ve yaşamının geri kalanına ilişkin belirsizlik, ciddi bir ruhsal travma yaratmaktadır. Bu durum, AİHS m.3 kapsamında insan onuruyla bağdaşmayan muamele yasağının da ihlal edildiğini göstermektedir. Kolluk müdahalesinin bu derece ağır bir sonuca yol açması, devletin yaşamı ve beden bütünlüğünü koruma yönündeki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediğini ortaya koymaktadır.

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde yaşanan olaylar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; kolluk kuvvetlerinin Halep'te Kürt mahallelerine ve Rojava'ya yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında gerçekleştirilen barışçıl toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşlere karşı önleyici, engelleyici ve cezalandırıcı bir yaklaşım benimsediği açıkça görülmektedir. Protestoların neredeyse tamamında yürüyüşlerin fiilen engellendiği, kitlelerin kalkanlarla durdurulduğu ve toplantıların başlamadan ya da sona erdikten sonra dağıtıldığı tespit edilmiştir. Bu süreçte en az 4 ayrı kolluk müdahalesi gerçekleşmiş; bu müdahaleler sırasında göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi, tazyikli su ve fiziki şiddet gibi araçlara yaygın biçimde başvurulmuştur. Müdahaleler sonucunda en az 20 kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınanlardan en az 13 kişi tutuklanmış, çocuklar ve emziren bir anne dahil olmak üzere kırılğan gruplar da bu süreçlerden doğrudan etkilenmiştir. Gözaltı ve tutuklamalara gerekçe olarak çoğunlukla örgüt üyeliği ve örgüt propagandası gibi ağır suçlamaların yöneltildiği; bu suçlamaların barışçıl protesto faaliyetlerine dayandırıldığı anlaşılmaktadır.

Kolluk müdahaleleri sırasında çok sayıda kişinin darp edildiği, gözaltı sürecinde ters kelepçe, tehdit, hakaret, su ve yemek verilmemesi gibi uygulamaların yaygın olduğu; bu durumun 23 Ocak 2026 tarihli avukat görüşmeleriyle de doğrulandığı görülmektedir. Özellikle gözaltında bulunan kişilerin tamamında darp izlerinin tespit edilmesi, kötü muamelenin münferit değil sistematik olduğunu göstermektedir. Sağlık raporlarının etkisizliği ve darp izlerinin raporlara yansıtılmaması ise cezasızlık riskini artıran yapısal bir soruna işaret etmektedir.

Gözünden ağır biçimde yaralanan kişi bakımından yaşananlar, bu sürecin en ağır ve geri döndürülemez sonucunu ortaya koymaktadır. Bu olay, kolluk müdahalelerinin yalnızca ifade ve toplantı özgürlüklerini değil; doğrudan yaşamı, beden bütünlüğünü ve insan onurunu hedef aldığını göstermektedir. Benzer şekilde, çocukların darp edilmesi, emziren bir bebeğin anne sütüne erişiminin engellenmesi ve avukatların dahi gözaltına alınarak şiddete maruz bırakılması, ihlallerin kapsamının ne denli genişlediğini ortaya koymaktadır.

Tüm bu olaylar birlikte değerlendirildiğinde; yaşanan ihlallerin tesadüfi ya da anlık güvenlik tedbirleriyle açıklanamayacağı, aksine hak kullanımını bastırmaya yönelik yaygın, süreklilik arz eden ve çok boyutlu bir müdahale pratiği bulunduğu sonucuna varılmaktadır. Bu pratik, maddi ve manevi bütünlük hakkı başta olmak üzere; işkence ve kötü muamele yasağı, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, savunma hakkı, çocuğun üstün yararı ilkesi, suç ve cezaların kanuniliği ilkesi ve ayrımcılık yasağının birlikte ve ağır biçimde ihlal edildiğini ortaya koymaktadır.

Aktarılan olaylar birlikte değerlendirildiğinde; başvuru sahiplerinin maruz kaldığı muamelelerin tekil ve istisnai olaylar olmadığı, farklı tarihlerde, farklı kişiler bakımından ancak benzer yöntemlerle tekrarlandığı görülmektedir. Fiziksel şiddetin psikolojik baskı, tehdit, aşağılayıcı davranışlar ve temel ihtiyaçlardan mahrum bırakma ile birlikte uygulanması, işkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutunun ağır biçimde ihlal edildiğini ortaya koymaktadır.

Ayrıca sağlık raporlarının etkisizliği ve darp izlerinin belgelenmemesi, bu ihlalin usul boyutunun da ihlal edildiğini göstermektedir. Bu nedenlerle, olayların tamamı bakımından Anayasa m.17/3 ve AİHS m.3 kapsamında işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa, Suruç ve Viranşehir’de yaşananlar, bireysel hak ihlallerinin ötesine geçerek hukuk devleti ilkesini zedeleyen, demokratik toplum düzeniyle bağdaşmayan yapısal bir ihlal tablosu ortaya koymuştur. Bu nedenle, yaşananların etkin, bağımsız ve tarafsız biçimde soruşturulması; mağdurların maddi ve manevi zararlarının giderilmesi ve benzer ihlallerin tekrarının önlenmesi için gerekli yapısal tedbirlerin alınması zorunludur.

2. Toplantı Ve Gösteri Yürüyüşü Hakkının İhlali

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, demokratik toplumun temel unsurlarından biridir. Bu hak, önceden izin almaksızın, barışçıl şekilde toplantı ve gösteri düzenleyebilme özgürlüğünü güvence altına alır. Devletin bu alandaki yükümlülüğü yalnızca toplantı ve gösterilere müdahale etmemekle sınırlı olmayıp; aynı zamanda barışçıl toplantıların güvenli biçimde gerçekleşmesini sağlamak ve müdahaleleri zorunlu, ölçülü ve demokratik toplum düzeninde gerekli koşullarla sınırlamaktır. AİHM içtihatlarına göre, barışçıl nitelikteki bir toplantıya sırf izinsiz olduğu gerekçesiyle müdahale edilmesi, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ihlali niteliği taşır.

8 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde, Halep’te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi amacıyla DEM Parti ilçe binası önünde toplanan kitle, yürüyüş yapmak istemiştir. Kolluk kuvvetleri tarafından yürüyüşe izin verilmediği, sokakların kalkanlarla kapatıldığı ve herhangi bir fiili saldırı olmamasına rağmen kitleye müdahale edildiği aktarılmıştır. Müdahale sırasında çok sayıda kişinin darp edildiği belirtilmiştir.

Toplanmanın barışçıl niteliğine rağmen yürüyüşün bütünüyle engellenmesi ve fiziksel müdahalede bulunulması, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının özüne dokunan bir müdahaledir. Sokakların kalkanlarla kapatılması ve fiili güç kullanımı, zorunluluk ve ölçülülük ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

10 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestolara katıldığı gerekçesiyle bir kişi gözaltına alınmış; 11 Ocak 2026 tarihinde tutuklanmıştır. Aynı süreçte bir kişi hakkında daha gözaltı kararı çıkarıldığı bildirilmiştir. Barışçıl protestolara katılımın gözaltı ve tutuklama gerekçesi yapılması, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı üzerinde caydırıcı etki yaratmaktadır. Bu tür işlemler, hakkın kullanılmasını fiilen engelleyici nitelik taşımaktadır.

19 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa il merkezinde Demokratik Kurumlar Platformu tarafından düzenlenen basın açıklamasının ardından yürüyüş yapmak isteyen gruba kolluk kuvvetleri tarafından izin verilmemiş; yürüyüşün “yasal olmadığı” yönünde uyarılar yapılmıştır. Uyarılara rağmen yürüyüşte ısrar edilmesi üzerine kolluk kuvvetleri müdahalede bulunmuş, müdahale sırasında gözaltılar gerçekleşmiştir. Basın açıklaması sonrasında yürüyüş yapılmasının, barışçıl niteliği ortadan kaldırmadığı açıktır. “Yasal olmadığı” yönündeki soyut ve genel uyarılar, müdahaleyi meşrulaştırmamaktadır. Müdahalenin gözaltılarla sonuçlanması, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına yönelik ağır bir müdahale oluşturmuştur.

21 Ocak 2026 tarihinde Viranşehir ilçesinde düzenlenen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından müdahale edilmiştir. Yürüyüşün sona ermesinin ardından alandan ayrılan kitleye gaz bombalarıyla müdahalede bulunduğu, bu sırada gözaltılar gerçekleştirildiği bildirilmiştir. Protesto sona ermiş ve kitle alandan ayrılmaya başlamışken yapılan müdahale, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı bakımından hiçbir zorunluluk gerekçesiyle açıklanamaz. Bu durum, hakkın kullanımına yönelik cezalandırıcı ve caydırıcı bir yaklaşımın varlığına işaret etmektedir.

22 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde gerçekleştirilen protestoya kolluk kuvvetleri tarafından göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi ve tazyikli su kullanılarak müdahale edilmiştir. Müdahale sırasında biri çocuk olmak üzere çok sayıda kişi gözaltına alınmış, bazı kişiler yaralanmıştır. Protestoyu takip eden bir gazetecinin de yaralandığı bildirilmiştir. Barışçıl bir protestoya karşı plastik mermi ve yoğun gaz kullanılması, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına yönelik aşırı ve ölçsüz bir müdahaledir. Gazetecilerin ve çocukların da etkilenmesi, müdahalenin keyfi niteliğini daha da ağırlaştırmaktadır.

22 Ocak 2026 tarihinde Şanlıurfa Valiliği tarafından il sınırları içerisinde her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü ve protesto eylemi 23–25 Ocak 2026 tarihleri arasında yasaklanmış; 26 Ocak 2026 tarihli ikinci bir açıklama ile bu yasak 27–31 Ocak 2026 tarihlerini kapsayacak şekilde il merkezi ve tüm ilçelere yayılmıştır.

İl genelini kapsayan ve tüm toplantı ve gösterileri süresiz biçimde engelleyen bu yasaklar, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının özünü ortadan kaldıran niteliktedir. Yasak kararlarının somut, açık ve bireyselleştirilmiş gerekçeler içermemesi, demokratik toplum düzeninde gerekli olma ölçütünü karşılamamaktadır.

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde gerçekleştirilen toplantı, basın açıklaması ve gösteri yürüyüşlerine yönelik müdahaleler birlikte değerlendirildiğinde; kolluk ve idari makamların, barışçıl nitelikteki protestolara karşı önleyici, engelleyici ve bastırıcı bir yaklaşım benimsediği açıkça görülmektedir. Protestoların içeriği, kullanılan dil ve katılımcı profili dikkate alındığında, eylemlerin büyük ölçüde barışçıl olduğu; buna rağmen neredeyse tüm eylemlerin yürüyüş aşamasına geçmeden engellendiği veya kısa sürede dağıtıldığı tespit edilmiştir.

Somut olaylarda, kolluk kuvvetlerinin yürüyüşlere sistematik biçimde izin vermediği; sokakların kalkanlarla kapatıldığı, kitlenin ilerlemesinin fiilen engellendiği ve yürüyüş talebinin baştan reddedildiği görülmektedir. Müdahalelerin büyük kısmında, kamu düzenine yönelik açık ve yakın bir tehlike ortaya konulmamış; buna rağmen yoğun ve sert güç kullanımı tercih edilmiştir. Bu durum, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasının istisna değil, kural olarak engellendiğini göstermektedir.

Müdahalelerde kullanılan yöntemler de hakkın özüne yönelik ihlalin boyutunu ortaya koymaktadır. Göz yaşartıcı kimyasal ajan, plastik mermi, tazyikli su ve doğrudan fiziki şiddet gibi araçlara barışçıl protestolar sırasında başvurulması; bir kişinin gözünden ağır biçimde yaralanmasına, çok sayıda kişinin darp edilmesine ve gazetecilerin de yaralanmasına yol

açmıştır. Bu sonuçlar, kullanılan gücün zorunlu ve ölçülü olmadığı gibi, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı üzerinde caydırıcı ve yıldırıcı bir etki yarattığını göstermektedir.

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde, Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında gerçekleştirilen toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşlere yönelik en az 4 ayrı kolluk müdahalesi tespit edilmiştir. Protestolara yönelik müdahaleler, yalnızca eylemlerin dağıtılmasıyla sınırlı kalmamış; yaygın gözaltılar ve tutuklamalarla desteklenmiştir. Ocak 2026 boyunca en az 20 kişinin gözaltına alınması ve en az 13 kişinin tutuklanması, barışçıl protestolara katılımın fiilen özgürlükten yoksun bırakma riskiyle karşı karşıya bırakıldığını ortaya koymaktadır. Gözaltı ve tutuklamalara gerekçe olarak çoğunlukla örgüt üyeliği ve örgüt propagandası gibi ağır suçlamalara başvurulması, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının ceza hukuku araçlarıyla bastırıldığını göstermektedir.

Ayrıca, Şanlıurfa Valiliği tarafından alınan ve il genelini kapsayan toplantı ve gösteri yürüyüşü yasakları, bu müdahalelerin idari bir çerçeveye desteklendiğini ortaya koymaktadır. Somut risk değerlendirmesine dayanmayan, geniş zaman dilimlerini ve tüm protesto biçimlerini kapsayan bu yasaklar, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını fiilen ortadan kaldırmış; bireylerin hangi koşullarda bu hakkı kullanabileceklerini öngörememelerine yol açmıştır.

Tüm bu uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde; toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının, demokratik toplum düzeninin vazgeçilmez bir unsuru olarak değil, güvenlik gerekçeleriyle sınırlandırılması gereken bir risk alanı olarak ele alındığı anlaşılmaktadır. Müdahalelerin yaygınlığı, sertliği ve sonuçları, bu hakkın kullanımının sistematik biçimde bastırıldığını ve caydırıldığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde yaşananlar, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının özüne dokunan, süreklilik arz eden ve yapısal nitelik taşıyan ihlallerin varlığını ortaya koymaktadır. Bu ihlaller, yalnızca bireysel hak kullanımını değil; toplumsal muhalefetin ve kamusal tartışmanın varlığını da zayıflatarak demokratik toplum düzenini ciddi biçimde zedelemiştir.

3. Kişi Özgürlüğü Ve Güvenliği Hakkı

Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, bireyin keyfi, gerekçesiz veya ölçsüz biçimde yakalanmasını, gözaltına alınmasını ve tutuklanmasını yasaklayan temel bir haktır. Bu hak uyarınca, özgürlükten yoksun bırakma ancak kanunda öngörülen hallerde, somut ve bireyselleştirilmiş gerekçelerle, zorunlu ve ölçülü şekilde uygulanabilir. Yakalama ve gözaltı işlemleri, bir cezalandırma aracı olarak kullanılamaz; barışçıl hak kullanımını bastırmaya veya caydırmaya yönelik biçimde yürütülemez. AİHS m.5 kapsamında, gözaltı sürecinin yalnızca başlangıcı değil, tamamı hukuka uygun olmak zorundadır.

Protestolardaki müdahaleler sonucunda en az 20 kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınan kişilerden en az 13'ü (aralarında 1 çocuk bulunmaktadır) tutuklanmış, 1 kadın hakkında ev hapsi şeklinde adli kontrol uygulanmış, en az 3 çocuk hakkında adli kontrol tedbiri kararı verilmiştir. Bu sayısal veriler, özgürlükten yoksun bırakmanın istisnai bir tedbir olmaktan çıkıp, protestolara yönelik genel ve yaygın bir uygulama haline getirildiğini göstermektedir.

8 Ocak 2026 tarihinde Suruç ilçesinde DEM Parti ilçe binası önünde toplanan kitle, Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıları protesto etmek amacıyla yürüyüş yapmak istemiştir. Kolluk kuvvetleri yürüyüşe izin vermemiş, sokakları kalkanlarla kapatmış ve yürüyüşü fiilen engellemiştir. Müdahale sırasında bazı kişilerin gözaltına alındığı; gözaltı işlemlerinin bireyselleştirilmiş gerekçelere dayanmadığı aktarılmıştır.

Ocak 2026 boyunca gerçekleşen olaylar birlikte değerlendirildiğinde; gözaltı ve tutuklama uygulamalarının bireyselleştirilmiş, somut ve zorunlu gerekçelere dayanmadığı; barışçıl toplantı ve gösterilere katılımın fiilen özgürlükten yoksun bırakma gerekçesi haline getirildiği görülmektedir. En az 20 kişinin gözaltına alınması ve en az 13 kişinin tutuklanması, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına yönelik müdahalenin yaygın ve sistematik bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktadır. Bu nedenlerle, somut olaylar bakımından Anayasa m.19 ve AİHS m.5 kapsamında kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

4. Suç Ve Cezaların Kanuniliği İlkesinin İhlali

Suç ve cezaların kanuniliği ilkesi, bir fiilin ancak işlendiği tarihte yürürlükte olan, açık, net, belirli ve öngörülebilir bir kanun hükmüyle suç olarak tanımlanmış olması halinde cezalandırılabilmesini ifade eder. Bu ilke, ceza hukukunda keyfiliği önlemeyi; bireylerin hangi davranışlarının suç oluşturduğunu önceden öngörebilmelerini ve devletin cezalandırma yetkisinin sınırlarını güvence altına almayı amaçlar. Kanunilik ilkesi yalnızca suç tanımıyla sınırlı olmayıp; soruşturma açılması, koruma tedbirlerinin uygulanması ve cezai yaptırımların niteliği bakımından da bütüncül bir hukuki güvence niteliği taşır.

Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde, Rojava olarak adlandırılan Suriye'nin kuzeyinde ve Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında yürütülen soruşturmalarda, çok sayıda kişi hakkında örgüt üyeliği ve örgüt propagandası suçlamaları yöneltmiştir. Bu kapsamda, 4'ü çocuk olmak üzere toplam 14 kişi "örgüt üyeliği" suçlamasıyla gözaltına alınmış, gözaltına alınan kişilerden 1'i çocuk olmak üzere toplam 11 kişi aynı suçlama kapsamında tutuklanmıştır. Bu sayısal veriler, ağır ceza tehdidi içeren suç tiplerinin istisnai değil, yaygın ve rutin biçimde uygulandığını göstermektedir.

Soruşturma dosyalarına yansıyan isnatlarda; kişilerin barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılmaları, basın açıklaması yapmaları, slogan atmaları, pankart taşımaları veya sosyal medya paylaşımlarında bulunmaları temel alınmıştır. Ancak bu fiillerin hiçbirinin, ceza hukukunda örgüt üyeliği suçunun oluşması için aranan hiyerarşik yapı, süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk

gösteren faaliyetler ile örgütsel iradi bağlılık unsurlarını karşıladığına dair somut bir tespit bulunmamaktadır.

Ceza hukukunda örgüt üyeliği suçunun oluşabilmesi için, kişinin örgütün hiyerarşik yapısına dahil olması, örgüt amaçlarını benimseyerek bu doğrultuda süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk içeren faaliyetler yürütmesi gerekmektedir. İncelenen olaylarda ise kişilerin yalnızca barışçıl protesto faaliyetleri nedeniyle örgüt üyeliği suçlamasıyla karşı karşıya bırakıldığı görülmektedir.

Barışçıl toplantı ve gösterilere katılım, tek başına örgütsel aidiyetin veya örgüt üyeliğinin kanıtı olarak değerlendirilemez. Buna rağmen, özellikle 4'ü çocuk olmak üzere 14 kişinin örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alınması ve 11 kişinin tutuklanması, ceza normlarının genişletici ve keyfi biçimde uygulandığını göstermektedir. Bu durum, suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ihlali anlamına gelmektedir.

Örgüt propagandası suçunun oluşabilmesi için, şiddeti, cebri veya tehdit içeren yöntemleri meşrulaştıran, öven ya da bu yöntemlere teşvik eden bir içerik bulunması zorunludur. İncelenen protesto ve basın açıklamalarının büyük ölçüde barışçıl nitelikte olduğu, ifade ve sloganların siyasal eleştiri ve protesto sınırları içinde kaldığı anlaşılmaktadır.

Şiddet çağrısı içermeyen ifade ve eylemlerin propaganda kapsamında değerlendirilmesi, suç tanımının belirlilik ve öngörülebilirlik kriterleriyle bağdaşmamaktadır. Bu yaklaşım, ceza hukukunun son çare olma ilkesini ortadan kaldırmakta; ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının cezai araçlarla bastırılmasına yol açmaktadır.

Şanlıurfa Valiliği tarafından alınan ve il genelini kapsayan toplantı ve gösteri yürüyüşü yasaklarının, somut bir eylem ya da açık ve yakın tehlike değerlendirmesine dayanmaksızın, geniş zaman dilimlerini ve tüm protesto biçimlerini kapsayacak şekilde uygulandığı görülmüştür. Bu tür genel ve süreli yasaklar, bireylerin hangi davranışlarının hukuka aykırı sayılacağını öngörebilmelerini imkânsız hale getirmektedir. Bu durum, yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını değil; aynı zamanda suç ve cezaların kanuniliği ilkesini de zedelemektedir. Zira belirsiz ve geniş yasaklama kararları, kolluk ve yargı makamlarına aşırı takdir yetkisi tanımakta ve keyfi cezalandırmanın önünü açmaktadır.

Tutuklama, ancak kuvvetli suç şüphesinin varlığı ve kaçma veya delilleri karartma tehlikesinin somut olgularla ortaya konulması halinde uygulanabilecek istisnai bir tedbirdir. İncelenen olaylarda ise örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alınan kişilerin önemli bir kısmı, kalıp ve soyut gerekçelerle, gözaltı işlemlerinin hemen ardından tutuklanmıştır. Barışçıl protesto faaliyetleri nedeniyle, 1'i çocuk olmak üzere 11 kişinin örgüt üyeliği suçlamasıyla tutuklanması, özgürlükten yoksun bırakmanın cezalandırıcı bir araç olarak kullanıldığını göstermektedir. Bu durum, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile birlikte suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin birlikte ihlal edildiğini ortaya koymaktadır.

Tüm bu uygulamalar birlikte değerlendirildiğinde; suç ve cezaların kanuniliği ilkesine yönelik ihlallerin tesadüfi olmadığı, özellikle Kürt kimliğiyle özdeşleştirilen siyasal ifade ve protesto biçimlerini hedef alan yapısal bir nitelik taşıdığı görülmektedir. Kürtlerin barışçıl protesto faaliyetleri sistematik biçimde örgüt suçlarıyla ilişkilendirilmiş; böylece ceza hukukunun bireysel sorumluluk esasından uzaklaşarak kolektif cezalandırma pratiği oluşturulmuştur.

Örgüt üyeliği ve örgüt propagandası suçlarının yasal şartları oluşmadığı halde bu suç tiplerine başvurulması; genel ve belirsiz yasaklama kararları, tutuklamanın istisna olmaktan çıkarılması ve özellikle çocukların dahi bu ağır suçlamalarla karşı karşıya bırakılması, suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ağır ve sistematik biçimde ihlal edildiğini göstermektedir. Bu ihlaller, yalnızca ceza hukukunun temel ilkelerini değil; aynı zamanda ifade özgürlüğü, toplantı ve

gösteri yürüyüşü hakkı ile ayrımcılık yasağını da zedeleyerek demokratik toplum düzeninin temel güvencelerini ortadan kaldırmaktadır.

5. Çocuğun Üstün Yararı İlkesinin İhlali

Çocuğun üstün yararı ilkesi, çocukları ilgilendiren tüm işlemlerde öncelikle gözetilmesi gereken temel bir ilkedir. Bu ilke uyarınca, çocuklar bakımından özgürlükten yoksun bırakma son çare olmalı; gözaltı ve tutuklama süreçleri çocukların fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü koruyacak şekilde yürütülmelidir.

İncelenen olaylarda, barışçıl protestolar kapsamında çocukların gözaltına alındığı, bazı çocukların örgüt üyeliği gibi ağır suçlamalarla karşı karşıya bırakıldığı, yakalama ve gözaltı süreçlerinde darp ve kötü muameleye maruz kaldıkları, ayrıca kafa travması şüphesi doğuran yaralanmalarına rağmen etkili sağlık hizmetine erişemedikleri tespit edilmiştir. Bunun yanında, çocuklar hakkında tutuklama veya özgürlüğü kısıtlayıcı adli kontrol tedbirlerine başvurulmasının, son çare olma ilkesine uygun şekilde değerlendirilmediği görülmüştür.

Bu uygulamalar, çocukların korunması gereken özel statüsünü göz ardı etmekte; çocuğun üstün yararı ilkesini yalnızca şeklen değil, öz itibarıyla ihlal etmektedir. Çocukların barışçıl toplantı ve ifade özgürlüğü kapsamında gerçekleştirdikleri faaliyetler nedeniyle ağır ceza tehdidiyle karşı karşıya bırakılmaları, demokratik toplum düzeniyle bağdaşmamaktadır.

6. Savunma Hakkının Kısıtlanması

Savunma hakkı, adil yargılanma hakkının temel ve vazgeçilmez unsurlarından biridir. Bu hak kapsamında avukatların, görevlerini herhangi bir baskı, engelleme veya cezalandırma tehdidi altında kalmaksızın yerine getirebilmeleri güvence altına alınmıştır. Avukatların mesleki faaliyetleri sırasında kolluk müdahalesine maruz kalmaları, yalnızca bireysel bir hak ihlali değil; aynı zamanda yargılamanın bütününe etkileyen yapısal bir sorundur.

İncelenen olaylarda, protesto alanında bulunan ve gözaltı işlemlerini takip etmek, müdahaleleri izlemek ve hukuki yardım sağlamak amacıyla alanda bulunan avukatların da kolluk müdahalesine maruz kaldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda, avukat kimliği açıkça bilinen kişilerin dahi gözaltına alındığı, bazı avukatların darp edildiği ve yaralandığı aktarılmıştır. Avukat Celal Doğan'ın müdahale sırasında darp edilerek ağız bölgesinden kanamasının meydana gelmesi, savunma hakkına yönelik müdahalenin somut ve ağır bir örneğini oluşturmaktadır.

Avukatların alanda gözaltına alınması, yalnızca ilgili avukatların kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını ihlal etmekle kalmamış; aynı zamanda gözaltına alınan kişilerin derhal ve etkin hukuki yardıma erişimini fiilen engellemiştir. Bu durum, savunma hakkının kullanımını zayıflatmış, gözaltı süreçlerinin denetimsiz kalmasına yol açmış ve işkence ile kötü muamele iddialarının belgelenmesini zorlaştırmıştır.

Sonuç olarak, avukatların mesleki faaliyetleri sırasında gözaltına alınmaları ve şiddete maruz bırakılmaları, savunma hakkının özüne dokunan ciddi bir ihlal niteliği taşımakta; adil yargılanma hakkının güvencelerini ortadan kaldırarak hukuk devleti ilkesini zedelemektedir.

7. Ayrımcılık Yasağı Ve Eşitlik İlkesinin İhlali

Ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesi, benzer durumda bulunan kişilere benzer muamelenin yapılmasını; farklı muamelenin ise ancak nesnel ve makul bir gerekçeye dayanması halinde mümkün olmasını gerektirir. Devletin bu kapsamda yalnızca doğrudan ayrımcılıktan kaçınma değil; aynı zamanda dolaylı ve yapısal ayrımcılığı önleme yükümlülüğü bulunmaktadır. Temel hak ve özgürlüklerin kullanımının, etnik kimlik, dil, siyasi görüş veya aidiyet temelinde farklı ve dezavantajlı sonuçlar doğuracak biçimde sınırlandırılması, ayrımcılık yasağının ihlalini oluşturur.

İncelenen olaylarda, Halep'te Kürt mahallelerine ve Rojava'ya yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında gerçekleştirilen barışçıl toplantı ve gösterilerin, Kürt kimliğiyle özdeşleştirilen siyasi ifade biçimleri olarak değerlendirilerek yoğun kolluk müdahalelerine konu edildiği görülmektedir. Protestoların içeriği ve katılımcı profili nedeniyle, benzer nitelikteki diğer toplumsal gösterilerden farklı olarak, daha sert, yaygın ve cezalandırıcı müdahalelere maruz kaldığı yönünde güçlü emareler bulunmaktadır.

Bu bağlamda, barışçıl protestolara katılan kişilerin sistematik biçimde örgüt üyeliği ve örgüt propagandası gibi ağır suçlamalarla karşı karşıya bırakılması; 4'ü çocuk olmak üzere 14 kişinin örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alınması ve 1'i çocuk olmak üzere 11 kişinin tutuklanması, ceza hukukunun seçici ve ayrımcı biçimde uygulandığını göstermektedir. Bu suçlamaların dayanağını oluşturan fiillerin büyük ölçüde ifade özgürlüğü ve toplantı hakkı kapsamında kalmasına rağmen, ağır ceza tehdidi içeren normlara başvurulması, eşitlik ilkesini zedeleyen bir uygulamaya işaret etmektedir.

Ayrıca, kolluk müdahalelerinin yalnızca protestoların dağıtılmasıyla sınırlı kalmayıp, darp, kötü muamele, yaygın gözaltılar ve uzun süreli yasaklama kararlarıyla desteklenmesi; bu uygulamaların aynı zaman dilimi içinde, aynı siyasi içerikteki eylemler bakımından tekrarlandığı görülmektedir. Bu durum, müdahalelerin münferit güvenlik tedbirleri değil, belirli bir toplumsal kesimi hedef alan yapısal bir ayrımcılık pratiği oluşturduğunu göstermektedir.

Özellikle çocukların ve emziren annelerin dahi bu süreçlerden etkilenmesi; çocukların ağır suçlamalarla karşı karşıya bırakılması ve özgürlüklerinden yoksun bırakılması, ayrımcılığın derinleşen ve kuşaklar arası etki doğuran boyutuna işaret etmektedir. Bu uygulamalar, eşitlik ilkesinin yalnızca biçimsel değil, maddi anlamda da ihlal edildiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, Kürt kimliğiyle ilişkilendirilen barışçıl protesto ve ifade biçimlerine yönelik müdahalelerin yoğunluğu, kullanılan ceza normlarının seçici biçimde devreye sokulması ve özgürlükten yoksun bırakma tedbirlerinin yaygınlaştırılması, ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesinin ağır ve sistematik biçimde ihlal edildiğini göstermektedir. Bu ihlaller, demokratik toplum düzeninin temelini oluşturan çoğulculuk ve hoşgörü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

8. Dayanışma Hakkı, Kollektif Haklar Ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı Bağlamında Yaşanan İhlaller

Dayanışma hakkı ve kollektif haklar, bireylerin yalnızca tekil hak öznesi olarak değil; aynı zamanda bir topluluğun, halkın veya kimliğin parçası olarak haklarını birlikte kullanabilmelerini ifade eder. Bu haklar, başta ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı olmak üzere, bireysel hakların kolektif biçimde kullanılmasıyla anlam kazanır. Uluslararası insan hakları hukukunda, özellikle ulusların kendi kaderini tayin hakkı, bu kolektif hakların temelini oluşturmaktadır.

Ulusların kendi kaderini tayin hakkı, BM Şartı ve her iki temel BM sözleşmesinde (MSHS ve ESKHS) açıkça düzenlenmiş; halkların siyasal, sosyal ve kültürel geleceklerine ilişkin görüşlerini serbestçe ifade edebilme ve bu doğrultuda dayanışma içinde hareket edebilme hakkını güvence altına almıştır. Bu hak, yalnızca bağımsızlık talebiyle sınırlı olmayıp; bir halkın başka bir coğrafyada yaşayan aynı kimliğe mensup topluluklarla barışçıl dayanışma göstermesini de kapsar.

İncelenen olaylarda, Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde gerçekleştirilen protesto, basın açıklaması ve yürüyüşlerin temel içeriğini; Rojava olarak adlandırılan Suriye'nin kuzey bölgelerinde ve Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırılara karşı dayanışma ve tepki oluşturmaktadır. Bu eylemler, doğrudan Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşanan bir olaya değil; aynı halkın, aynı kimliğin farklı coğrafyalarda maruz kaldığı saldırılara karşı kolektif bir dayanışma çağrısına ilişkindir.

Bu bağlamda gerçekleştirilen eylemler, bireysel siyasal görüş açıklamasının ötesinde; Kürt halkının farklı coğrafyalarda yaşanan ihlaller karşısında ortak bir kolektif bilinç ve dayanışma iradesi ortaya koymasının ifadesidir. Dolayısıyla söz konusu faaliyetler, klasik anlamda yalnızca toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı kapsamında değil; dayanışma hakkı ve kolektif hakların kullanımı kapsamında değerlendirilmelidir.

Soruşturma ve kovuşturma süreçlerinde, protestolara katılan kişilerin bireysel eylemlerinden ziyade, eylemlerin Kürt kimliğiyle özdeşleştirilmiş kolektif bir siyasi içerik taşıması ön plana çıkarılmıştır. Barışçıl nitelikteki dayanışma eylemleri, sistematik biçimde örgüt üyeliği, örgüt propagandası ve kamu düzenine tehdit söylemleriyle kriminalize edilmiştir.

Bu yaklaşım, ceza hukukunun bireysel sorumluluk ilkesini aşarak, kolektif kimliğin cezalandırılması sonucunu doğurmaktadır. Özellikle 4'ü çocuk olmak üzere 14 kişinin örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alınması ve 1'i çocuk olmak üzere 11 kişinin tutuklanması, kolektif bir siyasal duruşun ağır ceza tehdidi altına alındığını göstermektedir. Bu durum, kolektif hakların kullanılmasının fiilen imkânsız hale getirilmesine yol açmıştır.

Kolluk müdahalelerinin yalnızca eylemlerin dağıtılmasıyla sınırlı kalmadığı; darp, kötü muamele, yaygın gözaltılar, tutuklamalar ve uzun süreli toplantı ve gösteri yasaklarıyla desteklendiği görülmektedir. Bu uygulamalar, yalnızca mevcut eylemlere değil; gelecekte gerçekleştirilebilecek her türlü dayanışma faaliyetine yönelik güçlü bir caydırıcı etki yaratmıştır.

Dayanışma hakkı, doğası gereği kolektif ve görünür bir haktır. Ancak incelenen süreçte, bu hakkın kullanımı yüksek bedellerle ilişkilendirilmiş; özgürlükten yoksun bırakma, ağır ceza tehdidi ve fiziksel şiddet riski, dayanışma eylemlerinin ayrılmaz bir parçası haline getirilmiştir. Bu durum, hakların yalnızca ihlal edilmesi değil; fiilen ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir.

Rojava ve Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırıların protesto edilmesi, Kürt halkının bölgesel ve tarihsel bağlamda süregelen kendi kaderini tayin mücadelesiyle doğrudan bağlantılıdır. Bu protestolar, silahlı bir çağrı ya da şiddet içermemekte; aksine uluslararası kamuoyuna yönelik barışçıl bir farkındalık ve dayanışma çağrısı niteliği taşımaktadır.

Bu tür barışçıl dayanışma faaliyetlerinin kriminalize edilmesi, ulusların kendi kaderini tayin hakkının ifade ve örgütlenme boyutunu hedef almaktadır. Devletin, bu tür kolektif ifade biçimlerini güvenlik tehdidi olarak değerlendirmesi, kendi kaderini tayin hakkının meşru ve barışçıl kullanım alanlarını daraltmaktadır.

Yaşanan ihlaller, münferit güvenlik uygulamaları olarak değerlendirilemeyecek ölçüde süreklilik, yaygınlık ve hedef gözetme unsurları taşımaktadır. Aynı dönemde, aynı içerikteki eylemlerin defalarca engellenmesi; yalnızca Kürt kimliğiyle ilişkilendirilen dayanışma faaliyetlerinin ağır müdahalelere maruz kalması, ihlallerin ayrımcı ve yapısal bir karakter taşıdığını göstermektedir.

Bu yaklaşım, kolektif hakların yalnızca belirli bir halk veya kimlik söz konusu olduğunda bastırıldığına işaret etmekte; eşitlik ve ayrımcılık yasağıyla birlikte, dayanışma hakkının da ihlal edildiğini ortaya koymaktadır.

Yukarıda aktarılan hususlar birlikte değerlendirildiğinde; Şanlıurfa, Suruç ve Viranşehir'de Ocak 2026 boyunca yaşanan müdahalelerin, yalnızca bireysel hak ihlalleriyle sınırlı olmadığı; dayanışma hakkı, kolektif haklar ve ulusların kendi kaderini tayin hakkının ifade boyutuna yönelik sistematik bir baskı oluşturduğu görülmektedir.

Barışçıl dayanışma faaliyetlerinin kriminalize edilmesi, kolektif kimliğin cezai araçlarla bastırılması ve ağır yaptırımların rutin hale getirilmesi; demokratik toplum düzeniyle bağdaşmamaktadır. Bu uygulamalar, halkların kendi kaderlerini barışçıl yollarla ifade edebilme imkânını ortadan kaldırmakta ve uluslararası insan hakları hukukunun temel ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Bu nedenle, somut olaylar bakımından dayanışma hakkı, kolektif haklar ve ulusların kendi kaderini tayin hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

7. TESPİT VE ÖNERİLER

1. Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde Halep'te Kürt mahallelerine ve Rojava'ya yönelik saldırıların protesto edilmesi kapsamında gerçekleştirilen barışçıl toplantı, basın açıklaması ve yürüyüşlere kolluk kuvvetlerince sistematik biçimde müdahale edildiği, yürüyüşlerin fiilen engellendiği, sokakların kalkanlarla kapatıldığı ve açık-yakın bir tehlike ortaya konulmaksızın dağıtma refleksiyle hareket edildiği tespit edilmiş olup; toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının istisna değil kural olarak engellendiği bu uygulamaların derhal sonlandırılması ve kolluk müdahalelerinin ancak zorunlu ve ölçülü koşullarda uygulanması gerekmektedir.
2. Müdahaleler sırasında gaz, tazyikli su, plastik mermi ve doğrudan fiziki şiddet gibi araçların yaygın biçimde kullanıldığı, en az 4 ayrı müdahalede benzer yöntemlere başvurulduğu ve bu müdahaleler sonucunda çok sayıda kişinin darp edildiği belirlendiğinden; kademeli güç ilkesiyle bağdaşmayan bu uygulamaların yasaklanması, plastik mermi gibi ciddi yaralanma riski taşıyan araçların barışçıl eylemlerde kullanılmaması ve kolluk personelinin güç kullanımını bakımından etkin biçimde denetlenmesi zorunludur.
3. Yakalama ve gözaltı süreçlerinde tekme, yumruk, boğaz sıkma, yere yatırma, ters kelepçe, tehdit, hakaret, susuz ve aç bırakma gibi uygulamaların yaygın biçimde kullanıldığı ve şiddetin yalnız yakalama anıyla sınırlı kalmayıp nezarethane ve sevk süreçlerine yayıldığı tespit edildiğinden; işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin derhal resen, bağımsız ve etkili soruşturma yürütülmesi, sorumluların tespit edilerek cezalandırılması ve gözaltı koşullarının insan onuruna uygun hale getirilmesi gerekmektedir.
4. 22 Ocak 2026 tarihli Suruç müdahalesinde bir kişinin yüzüne isabet eden plastik mermi nedeniyle gözünden ağır yaralanarak kalıcı görme kaybı riskiyle karşı karşıya kaldığı ve bu durumun kolluk gücünün yaşamı ve beden bütünlüğünü doğrudan tehlikeye sokacak biçimde kullanıldığını ortaya koyduğu dikkate alındığında; sorumluların tespiti için etkin soruşturma yürütülmesi, mağdurun maddi ve manevi zararlarının giderilmesi ve benzer araçların kullanımına ilişkin bağlayıcı yasaklar getirilmesi gerekmektedir.
5. Protestolar sonucunda en az 20 kişinin gözaltına alındığı, en az 13 kişinin tutuklandığı, gözaltı ve tutuklamaların çoğunlukla barışçıl protesto katılımına dayandırıldığı ve özgürlükten yoksun bırakmanın istisnai bir tedbir olmaktan çıktığı belirlendiğinden; kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının korunması için yakalama ve tutuklama kararlarının somut, bireyselleştirilmiş ve zorunlu gerekçelere dayanması sağlanmalı ve tutuklama son çare olarak uygulanmalıdır.
6. 4'ü çocuk olmak üzere 14 kişinin örgüt üyeliği suçlamasıyla gözaltına alındığı ve 1'i çocuk olmak üzere 11 kişinin aynı suçlamayla tutuklandığı, buna karşın isnatların büyük ölçüde toplantı, slogan ve basın açıklaması gibi barışçıl faaliyetlere dayandığı tespit edildiğinden; suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı bu genişletici yorumlardan vazgeçilerek barışçıl hak kullanımının örgüt suçlarıyla ilişkilendirilmesine son verilmesi gerekmektedir.

7. Çocukların protesto süreçlerinde gözaltına alındığı, darp edildiği, kafa travması şüphesi bulunan yaralanmalarına rağmen etkili sağlık hizmetine erişimde sorun yaşadığı ve çocuklar hakkında özgürlüğü kısıtlayıcı tedbirlerin son çare ilkesi gözetilmeden uygulandığı belirlendiğinden; çocuğun üstün yararı ilkesine uygun özel koruma mekanizmaları işletilmeli ve çocuklar yönünden özgürlükten yoksun bırakmaya son verilmelidir.
8. Emziren bir annenin gözaltına alınması sonucu anne–bebek birlikteliğinin fiilen kesildiği ve bebeğin düzenli anne sütüne erişemediği tespit edildiğinden; emziren anneler bakımından gözaltı tedbirine ancak mutlak zorunluluk halinde başvurulmalı ve anne–bebek birlikteliğini güvence altına alan düzenlemeler derhal uygulanmalıdır.
9. Protesto alanında hukuki yardım sağlamak amacıyla bulunan avukatların dahi gözaltına alındığı ve darp edildiği, bu durumun savunma hakkını fiilen işlevsiz kıldığı anlaşıldığından; savunma hakkının kesintisiz kullanımı güvence altına alınmalıdır.
10. İncelenen süreçte toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının, demokratik toplum düzeninin temel bir unsuru olarak değil, güvenlik gerekçeleriyle önceden sınırlandırılması gereken bir risk alanı olarak ele alındığı görülmektedir. Yürüyüşlerin sistematik biçimde engellenmesi, sokakların kalkanlarla kapatılması, eylemlerin başlamadan veya sona erdikten sonra dağıtılması ve genel yasaklama kararlarının yaygın biçimde uygulanması, bu hakkın fiilen kullanılamaz hale getirildiğini göstermektedir. Müdahalelerin sertliği ve sonuçları, toplantı hakkı üzerinde güçlü bir caydırıcı etki yaratmıştır. Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine yönelik yaklaşım, “engelleme” yerine “koruma ve kolaylaştırma” ilkesine dayandırılmalı; yasaklama kararları istisnai, somut ve geçici olmalı; kolluk müdahaleleri ancak açık ve yakın tehlike halinde ve ölçülü biçimde uygulanmalı; toplantı hakkının özünü ortadan kaldıran idari ve fiili uygulamalara son verilmelidir.
11. Protestolar sonrasında yaygın gözaltı ve tutuklama uygulamalarına başvurulması, özgürlükten yoksun bırakmanın istisnai bir tedbir olmaktan çıkarıldığını göstermektedir. Gözaltı ve tutuklama kararlarının çoğu durumda barışçıl protestoya katılım temelinde ve kalıp gerekçelerle verildiği; kişi özgürlüğünün, hak kullanımını bastıran bir araç haline getirildiği anlaşılmaktadır. Çocuklar ve kadınlar bakımından da özgürlükten yoksun bırakma tedbirlerine kolaylıkla başvurulması, ihlalin ağırlığını artırmaktadır. Yakalama, gözaltı ve tutuklama uygulamaları bakımından bireyselleştirilmiş, somut ve zorunlu gerekçe şartı titizlikle uygulanmalı; tutuklama kesin olarak son çare kabul edilmeli; barışçıl toplantı ve ifade faaliyetlerinin özgürlükten yoksun bırakma gerekçesi haline getirilmesine son verilmelidir.
12. Barışçıl protesto faaliyetlerine katılımın, örgüt üyeliği ve örgüt propagandası gibi ağır suç tipleri kapsamında değerlendirilmesi; ceza normlarının belirsiz, genişletici ve öngörülemez biçimde uygulanmasına yol açmıştır. Bu yaklaşım, ceza hukukunun son çare olma ve bireysel sorumluluk ilkeleriyle bağdaşmadığı gibi, kanunilik ilkesini de işlevsiz hale getirmiştir. Özellikle çocukların dahi bu suçlamalarla karşı karşıya bırakılması, ihlalin boyutunu derinleştirmiştir. Ceza normları dar ve öngörülebilir biçimde yorumlanmalı; barışçıl ifade ve toplantı faaliyetleri örgüt suçlarıyla ilişkilendirilmemeli; kanunilik ilkesini zedeleyen geniş yorumlardan vazgeçilerek ceza hukukunun son çare olma niteliği yeniden tesis edilmelidir.

13. Çocukların protesto süreçlerinde gözaltına alınması, darp edilmesi ve özgürlüklerini kısıtlayan tedbirlere maruz bırakılması; çocuğun üstün yararı ilkesinin pratikte gözetilmediğini göstermektedir. Çocuklara yönelik uygulamaların yetişkinlerle aynı güvenlik paradigması içinde ele alınması, çocukların özel korunma ihtiyacını göz ardı etmiştir. Çocuklar bakımından özgürlükten yoksun bırakma mutlak son çare olarak kabul edilmeli; çocuklara özgü koruyucu, onarıcı ve destekleyici mekanizmalar işletilmeli; çocukların barışçıl hak kullanımının cezalandırılmasına son verilmelidir.
14. Kürt kimliğiyle ilişkilendirilen barışçıl protesto ve dayanışma faaliyetlerine yönelik müdahalelerin yoğunluğu ve sertliği, benzer nitelikteki diğer toplumsal eylemlerden farklı ve dezavantajlı bir muamele uygulandığını göstermektedir. Ceza hukukunun seçici biçimde devreye sokulması, ayrımcılığın yapısal bir nitelik kazandığını ortaya koymaktadır. Hak kullanımına yönelik müdahalelerde ayrımcı sonuçlar doğuran uygulamalara son verilmeli; eşitlik ilkesi doğrultusunda tüm toplumsal kesimlere aynı hukuki standartlar uygulanmalıdır.
15. Rojava ve Halep'te Kürt mahallelerine yönelik saldırılara karşı gerçekleştirilen barışçıl dayanışma eylemlerinin kriminalize edilmesi, bireysel hakların ötesinde kolektif ifade ve dayanışma alanını hedef almıştır. Bu durum, kolektif hakların görünür biçimde kullanılmasını fiilen imkânsız hale getiren caydırıcı bir etki yaratmıştır.
16. Barışçıl dayanışma ve kolektif ifade biçimleri korunmalı; bu tür faaliyetlerin güvenlik tehdidi olarak değerlendirilmesinden vazgeçilerek uluslararası insan hakları hukukuna uygun bir yaklaşım benimsenmelidir.
17. Yakalama ve gözaltı süreçlerinde darp, ters kelepçe, tehdit, hakaret, aç ve susuz bırakma gibi uygulamaların birden fazla olayda ve benzer biçimde tekrarlandığı; şiddetin yakalama anıyla sınırlı kalmayıp gözaltı, nezarethane ve sevk aşamalarına yayıldığı tespit edilmiştir. Bu durum, işkence ve kötü muamele yasağının sistematik biçimde ihlal edildiğini göstermekte olup; Cumhuriyet savcılıklarının bu iddialar hakkında derhal, resen, bağımsız ve etkili soruşturma yürütmesi, delillerin toplanması ve sorumluların tespit edilerek cezalandırılması gerekmektedir.
18. Gözaltına alınan kişilerin hastane sevklerinde vücutlarında açık darp izleri bulunmasına rağmen etkili ve ayrıntılı adli muayenelerin yapılmadığı, darp izlerinin raporlara yeterince yansıtılmadığı ve sağlık raporlarının işkence iddialarını belgelemekten uzak kaldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, sağlık muayenelerinin kolluktan bağımsız biçimde gerçekleştirilmesi, darp izlerinin eksiksiz raporlanmasının zorunlu hale getirilmesi ve raporlama yükümlülüğünün etkin biçimde denetlenmesi gerekmektedir.
19. Tüm bu olaylar birlikte değerlendirildiğinde, müdahalelerin münferit değil belirli bir içerik ve kimlik etrafında yoğunlaşan, süreklilik arz eden ve caydırıcı etki doğuran yapısal bir baskı pratiği oluşturduğu açık olduğundan; hak ihlallerinin tekrarını önlemek için kolluk uygulamalarının insan hakları standartlarına uygun biçimde yeniden düzenlenmesi, etkin yargısal ve idari denetim mekanizmalarının işletilmesi ve mağdurların zararlarının giderilmesi zorunludur.

20. Ocak 2026 boyunca Şanlıurfa il merkezi ile Suruç ve Viranşehir ilçelerinde yaşananlar, barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşlerine yönelik müdahalelerin münferit güvenlik önlemleri olmadığını; belirli bir siyasal içerik ve kolektif kimlik etrafında şekillenen hak kullanımını bastırmaya yönelik yaygın ve süreklilik arz eden bir müdahale pratiği bulunduğunu ortaya koymaktadır. Yürüyüşlerin sistematik biçimde engellenmesi, sert kolluk müdahaleleri, yaygın gözaltı ve tutuklamalar, temel hak ve özgürlüklerin fiilen kullanılamaz hale getirildiğini göstermektedir. Yakalama ve gözaltı süreçlerinde uygulanan fiziksel ve psikolojik şiddet, plastik mermi kullanımı sonucu meydana gelen ağır yaralanma, çocuklar ve emziren anneler gibi kırılgan grupların da sürece dahil edilmesi; maddi ve manevi bütünlük hakkı ile işkence ve kötü muamele yasağının ağır biçimde ihlal edildiğini ortaya koymaktadır. Aynı şekilde, barışçıl protesto faaliyetlerinin örgüt suçlarıyla ilişkilendirilmesi, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile suç ve cezaların kanuniliği ilkesini zedelemiş; ceza hukukunun cezalandırıcı bir araç haline getirildiğini göstermiştir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının önleyici yasaklar ve ölçsüz müdahalelerle bastırılması, savunma hakkının avukatlara yönelik müdahalelerle zayıflatılması ve Kürt kimliğiyle ilişkilendirilen dayanışma eylemlerinin kriminalize edilmesi, ihlallerin ayrımcı ve yapısal bir nitelik taşıdığını ortaya koymaktadır. Bu tablo, demokratik toplum düzeninin temel güvenceleriyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda; başta İçişleri Bakanlığı, Şanlıurfa Valiliği, Emniyet Genel Müdürlüğü, Cumhuriyet Başsavcılıkları ve yargı mercileri olmak üzere tüm yetkili kurumlar, yaşanan hak ihlallerine ilişkin etkin, bağımsız ve tarafsız soruşturma yürütme, sorumluları tespit ederek cezasızlığa son verme, mağdurların maddi ve manevi zararlarını giderme ve benzer ihlallerin tekrarını önleyecek yapısal tedbirleri derhal hayata geçirme sorumluluğunu üstlenmeye açık biçimde davet edilmektedir.